

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠIKANĚ (školní rok 2026/2027)

a) Cíle

- předcházet výskytu šikanování u žáků školy (případně snížit jeho výskyt),
- zajistit dostatek informací o tomto jevu, zvyšovat odolnost žáků vůči šikaně,
- poskytovat poradenství a včasnou intervenci v případě výskytu šikany,
- cílové skupiny: žáci, pedagogové, rodiče.

b) Zajištění programu

- Personální zajištění, zodpovědnost - preventivní tým ve složení:
 - Metodici prevence: Ing. Dagmar Hrazdírová a Mgr. Petra Kosnarová
 - Ředitelka a výchovná poradkyně pro 1. až 4. ročník: Mgr. Ivana Dudková
 - Výchovná poradkyně pro 5. až 9. ročník : Mgr. Lucka Nguyen
 - Zástupkyně ředitele pro „školní poradenské služby/, „koordinace spolupráce
- s externími partnery a sportovními kluby“: Mgr. Lenka Haviarová
 - Školní psychologka: Mgr. Elena Lazarevská
 - Sociální pracovnice: Bc. Olga Stránská, Dis.
 - Zástupkyně ředitele pro „školní poradenské služby“, „koordinace spolupráce s externími partnery a sportovními kluby“: Mgr. Lenka Haviarová
- Zajištění informovanosti: provozní porady (ústně), nástěnka ve sborovně, školní web (písemně).
- Období platnosti: školní rok 2026/2027– součást Preventivního programu.
- Odkazy na metodické materiály:
 - Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT č. j. 21291/2010-28)
 - Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016)
 - Strategie prevence rizikového chování Ústeckého kraje 2024–2027

c) Legislativní východiska

- Školský zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb
- Metodický pokyn MŠMT č. j. MSMT-21149/2016
- Pravidla chování viz. školní řád

Postupy řešení šikanování

1. Odhalování a vyšetřování šikany

- Při podezření na šikanu je nezbytné postupovat citlivě, systematicky a s důrazem na ochranu oběti. Každý jedinec (oběť, svědek, agresor) musí být vyslýchán vždy samostatně, aby nedošlo k vzájemnému ovlivňování výpovědí. Odhalování šikany bývá často složité, velkou roli hraje strach. Strach obvykle vytváří prostředí „Solidarity“ agresorů i postižených.
- Důležité je při šetření šikany dobře kvalifikovat formy a stádia šikanování. Existuje rozdíl mezi šetřením počátečních a pokročilých stádií šikanování.
- **Postupy se liší podle závažnosti situace:**

Vyšetřování počáteční fáze šikany:

1. Rozhovor s osobou, která na šikanování upozornila, a s obětí.
2. Nalezení vhodných svědků a zajištění jejich výpovědí (vždy individuálně, nikoliv ve skupině).
3. Individuální rozhovory se svědky (bez konfrontace oběti a agresora).
4. Zajištění bezpečí a psychické podpory oběti.
5. Rozhovory s agresory, případně jejich vzájemná konfrontace pouze mezi nimi.

Vyšetřování pokročilé šikany:

1. Překonání počátečního šoku pedagogického pracovníka, okamžitá záchrana oběti.
2. Dohoda pedagogů o jednotném postupu při vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Průběžná podpora oběti, kontakt se školním psychologem.
5. Povinné nahlášení Policii ČR a OSPOD.
6. Další vyšetřování a zajištění odborné pomoci.

2. Spolupráce s institucemi

- Škola spolupracuje s odbornými institucemi:
 - pedagogicko-psychologická poradna
 - středisko výchovné péče
 - orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)
 - Policie ČR
 - krizová centra a linky pomoci (Linka bezpečí 116 111, Linka pro rodinu a školu 116 000)
- Podle potřeby je přizván i školní psycholog nebo sociální pracovníce, kteří poskytují poradenství žákům i rodičům.

Základní školy Chomutov, Hornická 4387

3. Výchovní opatření

- Pro hodnocení a ovlivnění chování agresorů lze využít běžná výchov. opatření:
 - napomenutí a důtka TU,
 - důtka ředitele školy,
 - snížení známky z chování.
- Doporučuje se práce s agresorem na porozumění vlastnímu chování, jeho důsledků a motivů, zapojení rodiny do řešení, případně doporučení odborné pomoci (PPP, SVP, psycholog, psychoterapeut).
- Pro nápravu situace ve skupině je důležitá práce s celou třídou: dlouhodobá podpora pozitivních vztahů, peer programy, preventivní projektové dny. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přehlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina), popřípadě převedení do jiné třídy v rámci školy.

Krizový plán školy

1. Prvotní reakce školy

V případě bezprostředního odhalení šikany škola postupuje následovně:

- **okamžitá ochrana oběti,**
- **oddělení od agresorů** (aby nemohli ovlivnit svědky),
- **informování rodičů oběti** a předání dítěte rodičům,
- zajištění, aby oběť nepřišla do dalšího kontaktu s agresory,
- **rozhovory se svědky** (individuálně, bez možnosti ovlivňování), zápis výpovědí, které musí být podepsané, výpovědi musí být jasné a přesné (Kdo je agresor, Kdo je oběť, Kde šikana trvá, Jakou formou, Jak dlouho trvá),
- **rozhovory s agresory**, jejich individuální výsledky,
- **zaslání doporučeného dopisu rodičům aktérů šikany** (aby se dostavili k jednání v určenou dobu do školy),
- povinné oznámení Policii ČR a OSPOD při závažných případech.

2. Seznámení pedagogů školy s případem

- případ je projednán na nejbližší pedagogické radě, z jednání je pořízen zápis,
- navržena opatření pro agresory (výchovní opatření) a plán práce s třídním kolektivem,
- je dohodnut jasný postup školy,
- všichni pedagogové jsou informováni o existenci a povinnosti dodržovat metodický pokyn MŠMT č. j. MSMT-21149/2016,
- učitelé při výskytu podezření na šikanu mají povinnost upozornit vedení školy a školního metodika prevence či výchovního poradce.

Základní školy Chomutov, Hornická 4387

3. Spolupráce s rodiči

- **rodiče agresorů jsou pozváni na individuální jednání** (za účasti VP, ŠMP, školního psychologa, sociální pracovníce a vedení školy),
- rodiče jsou seznámeni s celým případem, s průběhem vyšetřování a výchovnými opatřeními,
- **z jednání je vyhotoven zápis**, potvrzený podpisy všech stran (zápis obdrží obě strany)
- **rodičům je nabídnuta možnost odborného vyšetření dítěte** (např. pedagogicko-psychologická poradna, SVP), záleží na závažnosti případu.
- **rodiče oběti jsou také informováni**, individuální schůzka, kde jsou velmi podrobně seznámeni s řešením případu a s výchovnými opatřeními, které škola učinila k nápravě situace a obdrží podepsaný zápis z jednání.

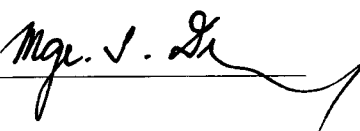
4. Práce s třídním kolektivem

- třídnické hodiny s důrazem na prevenci šikany a vzájemný respekt,
- dlouhodobé preventivní programy, peer programy a spolupráce s externími odborníky,
- žáci jsou opakovaně informováni o možnostech pomoci (TU, ŠMP, VP, školní psycholog, sociální pracovníce, rodiče, krizové linky).

vypracovali - metodici prevence: Ing. Dagmar Hrazdírová a Mgr. Petra Kosnarová

Datum: 1. 9. 2026

Podpis ředitelky školy: _____

ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHOMUTOV.
HORNICKÁ 4387
ředitel školy

